

*Срећну Нову 2013. годину
жели вам Републички одбор
Синдиката*

**Министарка здравља
Славица Ђукић Дејановић најављује промене
у здравственом систему Србије**

Капитација је будућност

Министарка здравља Славица Ђукић Дејановић, најавила је за идућу годину многе промене у здравству, а за почетак укључивање приватних апотека за издавање лекова на рецепт. Процедура ће, како каже бити апсолутно иста за све апотеке.

У вези са применом Уредбе о корективном коефицијенту, министарка каже да је то будућност и да треба да буду «стимулисани они који се додатно ангажују око пацијената, који принцип уласка у проблем пацијента стављају у први план и на стручном и етичком плану, и у људској димензији».

На питање зашто није покренута иницијатива да се повредом на раду сматрају и оне при доласку и одласку, као и професионална обољења, она каже да се свака повреда приликом одласка и доласка на посао третира као повреда на раду и да то није професионално обољење. На питање треба ли проширити бенефицирани радни стаж у здравству она одговара:

- Не раде сви под истим условима и ризиком. Сви запослени у психијатријским установама који су под одређеним психолошким и физичким ри-

зиком добиће одговарајуће бенефиције. То је у надлежности Министарства рада. Иницирали смо и да запослени у здравству добију третман службеног лица, али је Министарство правде одговорило да нема оправдања ни у упоредном праву, нити са аспекта њихових анализа – каже Ђукић Дејановић.

На питање да ли нам недостају медицинске сестре, она каже да их у ДЗ има углавном довољно, али не и у неким болничким и клиничко-болничким установама.

Министарка је коментарисала и податак да 282.000 запослених у Србији нема здравствену књижицу, рекавши да има послодавца који дугују за доприносе, али да им дуговања мирују ако уплаћују месечне доприносе за запослене чије се књижице оверавају на три месеца.

Ускоро ће заживети и јединствена мрежа података, па ће подаци о пацијентима бити усклађени са Законом о поверљивости података о личности.

- Закон о евиденцији је додатна заштита података о личности. Императив је штитити податке о личности у складу са домаћим и ЕУ прописима – каже Ђукић Дејановић.

Она сматра да је у Србији задовољавајући однос лекар – пацијент у смислу поштовања личности и права човека.

- Незадовољавајући однос сигурно има, зато и закони о заштити права пацијената и особа са менталним сметњама, треба да регулишу тај аспект живота пацијената и свих нас, јер смо сви потенцијални пацијенти. Али, у највећем броју комуникација је више него задовољавајућа – објашњава министарка.

На питање да ли је примена КУ одговарајућа, она подсећа да идуће године уговор истиче те да ће се од јануара приступити преговорима са синдикатима и да верује да ћемо у јуну имати нови КУ. О усклађености зарада запослених у здравству министарка каже да су у складу са могућностима. Подсећа да се за здравство издваја око 250 евра по глави становника, од чега 47 одсто иде на плате.

- Уз то имамо 38 одсто вишка немедицинских радника у односу на прописе, а структура кадра не одговара савременим стандардима. Рационалније запошљавање би побољшало положај запослених – каже она.

В.Д.

Очекивања и наде

Др Дуња Циврић, Покрајинског одбора синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Војводине:

„Протеклу годину обележило је настојање да примена Уредбе о капитацији не доведе до умањења зарада. Нисмо наилазили на разумевање захтева Синдиката, па смо права тражили на улици. Показали смо да истрајност и одлучност Синдиката штити права запослених. Јединствен Синдикат је једина противтежа урушавању материјалног и правног положаја запослених. У наредну годину преносимо проблеме везане за стоматологију, Рх центре, апотеке, заводе за јавно здравље...Али поручујемо члановима да ћемо их предводити у борби за унапређење њиховог статуса. Новогодишња жеља нам је да се осим Закона о заштити права пацијената у скупштинској процедури нађе и Закон о заштити запослених у здравству.“

Гордана Прековић, председница Секције младих Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије:

„С обзиром да је Секција младих веома млада и по оснивању, имали смо од августа само један семинар и веома смо задовољни због тога. Надамо се да ћемо у наредној години успети да организујемо што више едукативних семинара. Аплицирали смо код многих фондова кроз различите пројекте и надамо се да ће нам већина бити одобрена“

Прим др Радмила Обреновић, председник Јединствене синдикалне организације КЦ Србије, председник Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Града Београда, и члан Републичког одбора:

„Нисам сасвим задовољна резултатима у 2012. Чинили смо напоре да се потпише КУ за установе на територији града, међу

Зоран Савић, председник Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије

Смањују се права запослених

У последње две године онемогућено коришћење превентивно рекреативних програма што је била једна од тековина Синдиката здравства

Закон о буџету за 2013. није разматран на Социјално-економском савету (СЕС), а премијер Ивица Дачић је обећао да ће закони који су од важности за запослене бити разматрани прво на СЕС-у а затим у Скупштини. Изгледа да је то била само куповина времена јер до сада, подсећа председник Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије Зоран Савић, ниједан закон није разматран на СЕС-у.

То су била обећања, а шта сте Ви очекивали?

- Очекивали смо да ће се и измене Закона о здравственом осигурању наћи на дневном реду СЕС-а. Наша очекивања су била велика јер је Уставни суд донео одлуку да је члан 33 став 5 Закона о здравственом осигурању у супротности са Уставом. Предложили смо министарки здравља, председницима Скупштине и Одбора за здравље и породицу да се повреда при доласку и одласку са посла третира као повреда на раду.

Како оцењујете годину на измаку?

Нисмо задовољни, јер смо део делатности обављали кроз протесте и штрајкове. Значи да је било доста проблема. Организовали смо протесте и по-

водом корективног коефицијента којим је требало да се основне плате у здравству смање за 10 одсто. Успели смо да очувамо постојеће плате и заштитимо

Новогодишње награде На иницијативу Синдиката запослених у здравству чланом 15 Закона о буџету за 2013. дефинисано је да се запосленима у здравству и социјалној заштити, у виду новогодичке награде, исплати почетком следеће године 4.000 динара у нето износу.

материјални положај запослених. Свима је загарантована септембарска зарада, која је реално мала и обезвређена.

Шта није добро у Уредби о корективном коефицијенту?

- Није спорна Уредба већ примена. Формирана је Комисија за праћење примене и преко наших представника у

комисији покушаћемо да променимо оно што није добро.

Како коментаришете изјаву министарке здравља Славице Ђукић Дејановић да у здравству нема довољно едукованог кадра?

- Изјава указује да се вероватно у Министарству здравства није радило добро, јер је неко требало да тај кадар планира и одобри установама специјализацију или да већ постојеће радиологе упуту на даљу едукацију за рад на покретним мамографима.

Присутан је и проблем стоматолога. О чему је реч?

- Изменом кадровских планова дошло је до смањења запослених у стоматологији које финансира РФЗО. Установе су остале без дела средстава за исплату зарада стоматолога и обавезне су да то надоместе.

Како оцењујете сарадњу с Министарством здравља?

У Министарству о интересима запослених не води се довољно рачуна. Практично се смањују права запослених, а у последње две године онемогућено нам је коришћење превентивно рекреативних програма што је била једна од тековина овог синдиката. **ЈП.**

којима су и оне чији је оснивач Република, и у већини установа је потписан, али само на нивоу синдиката и послодавца, али не и са оснивачем. Има установа где се не поштују права из КУ, као ни из ПКУ. Крајем ове године почела је и примена корективног коефицијента и једино што је ту добро јесте то што се нису умањиле зараде. Такође, кадровским плановима у многим установама није обухваћен број оних у стоматологији. Синдикално чланство се увећава, јер је Синдикат остао да се бори за права запослених. То је задовољство, али и обавеза. Очекујемо од наредне године да решимо све ове проблеме, и надамо се да неће искрснути нови."

Драгана Јовановић, председница Окружног одбора за Шумадијски округ и председник Синдикалне организације ДЗ Крагујевац:

«Надам се да ће идуће године доћи до корекције Уредбе о корективном коефицијенту, према коме су четири групе послова испод минималца, па послодавци морају да дотирају. Промена Уредбе би значила запосленима, зато се надам да ће се то реши-

ти у наредној години и да ће се побољшати материјални положај запослених у здравству. Такође, верујем да ћемо имати бољу сарадњу са министарством здравља, јер је садашња министарка почела да «чује» проблеме радника и синдиката, за разлику од ранијих који и нису били расположени за социјални дијалог»

Дарибор Стјепановић, председник Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије за јужнобачки округ

- Година 2012. је синдикално гледано, година коју треба што пре заборавити. Била је пуна труда, а врло мало резултата. Жеље су једно а стварност друго. За 2013. годину пацијентима се много обећава, али преко леђа запослених, најављује се нови закон о раду са лошијим положајем запослених, али верујем да ће власт чути глас синдиката (разума) и донети закон који ће штитити раднике. Надам се и да ћемо потписати гранске КУ за запослене и у здравству и у социјалној заштити.»

Услови за државне и приватне апотеке морају бити исти

Услови под којима су отворане државне апотеке су били далеко строжији у односу на услове под којима су отворане приватне апотеке, чиме су државне апотеке стављене у неравноправан положај

На састанку председника синдикалних организација Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, свих државних апотека, одржаном 1. новембра и на седници Председништва Синдиката која је одржана 7. новембра, констатовао је да су државне апотеке основане као здравствене установе у складу са прописима о јавним службама, чији је задатак да спроводе примарну здравствену заштиту из области своје делатности, што је пре свега снабдевање грађана лековима. Државне апотеке су оснивале општине, односно градови, због општег интереса и пружања фармацеутске здравствене заштите грађана, а не због остваривања профита. У апотекама у државном сектору постоји потпуна контрола и евиденција утрошака лекова и материјалних средстава и постојећа мрежа апотека у потпуности задовољава потребе фармацеутске здравствене заштите у Србији. Услови под којима су отворане државне апотеке су били далеко строжији у односу на услове под којима су отворане приватне апотеке, чиме су државне апотеке стављене у неравноправан положај. Ширењем мреже апотека које ће бити потписнице уговора са РФЗО, без претходно добро осмишљених, прецизно дефинисаних критеријума и мерила, може бити контрапродуктивно и самим тим довести до несагледљивих последица и озбиљних проблема у снабдевању лековима. Обзиром на наведено, Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије сматра да је апсолутно неприхватљиво да се приватним апотекама дозволи да послују са рецептима, док се не утврде јединствени критеријуми и на тај начин створе једнаки услови за обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу.

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије захтева да се одложи укључивање приватних апотека у План мреже здравствених установа док се не дефинишу критеријуми који ће обезбедити равноправност приватних и државних апотека. Такође, захтева се дефинисање критеријума у области делатности фармацеутске примарне здравствене заштите и на тај начин изједначи приватни и државни сектор. Неопходно је утврдити и критеријуме за закључивање уговора са РФЗО, да се уговори између РФЗО-а са једне стране и приватних апотека са друге, закључују искључиво уколико не постоји државна апотека и то на 40.000 становника за апотеку и 10.000 становника за огранак. Да приватне апотеке које желе да склопе уговор са РФЗО морају претходно да буду подвргнуте инспекцијској

контроли, ради утврђивања да ли испуњавају све законом предвиђене услове за обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу у погледу кадра, опреме, простора, лица задуженог за послове безбедности и здравља на раду, план уништавања фармацеутског отпада, сертификат ИСО стандарда 9001 или акредитацију за рад. Синдикат захтева учешће РФЗО у обезбеђивању средстава за уједначавање услова за равномерно остваривање здравствене заштите на целој територији Србије, а посебно у општинама или деловима општина са неповољним демографским карактеристикама, као и условима за приступачност и уједначеност коришћења примарне здравствене заштите.

Неопходно је дефинисање начина финансирања нерентабилних апотека у удаљеним приградским или сеоским подручјима. Синдикат предлаже два начина за решавање овог проблема, да РФЗО у целости пренесе средства за плате фармацеута и осталих запослених здравствених радника и сарадника који раде у овим организационим јединицама и да се за те апотеке уговара много већи проценат марже у односу на остале апотеке. Обавезно организовање рада у две смене и одређивање минимум броја апотека које морају да организују непрекидну здравствену заштиту (дежурства). То значи да свака апотека мора да има минимум два или три дипломирана фармацеута, односно минимум по једног фармацеута и фармацеутског техничара у свакој смени. Да све апотеке морају да имају минимално 15-дневне залихе лекова са Листе лекова, који се издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, по асортиману и количини (тренутна обавеза из Правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности је: „у асортиману и количини која је довољна за десетодневни рад“). Униформност цене лекова, као и загарантоване минималне цене лека, ради спречавања нелојалне конкуренције. Да се омогући апотекарским установама у државном и приватном сектору да под истим условима послују и буду конкурентне на тржишту, да би се обезбедили исти услови за добијање повољних кредита, пласман средстава и јавне набавке. Да маржа износи најмање 20 одсто, јер је постојећа маржа од 12 одсто неодржива за апотекарски систем, а смањење или укидање марже ће урушити цео здравствени систем. Да се у што краћем року изврши исплата преосталих дугова које РФЗО има према државним апотекама, без могућности отписа, како би државни и приватни сектор бити доведе-

ни у исти почетни положај за издавање лекова на рецепт. Синдикат захтева и стриктно поштовање динамике исплате средстава за издате рецепте и помагала од стране РФЗО-а, односно под истим условима како за државни, тако и за приватни сектор. Да се по хитном поступку почне са преговорима ради закључивања колективног уговора, у установама у којима то није учињено. Побољшање материјалног и социјалног положаја свих запослених у здравству и социјалној заштити, измену Уредбе о коефицијентима за

обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, успостављање адекватних распона у коефицијентима уз сагледавање нових занимања и немедицинског кадра. Како је наведено, Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије очекује да наведени захтеви буду узети у разматрање, у циљу заштите свих грађана, ефикасног обављања фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу, заштите чланства Синдиката и свих запослених у апотекарским установама. **Светлана Божиновић - Лалић**

Захтев за исплату награде за новогодишње и божићне празнике за све запослене у здравственим установама

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије захтева да се у складу са Посебним колективним уговором за здравствене установе, чији је оснивач Република Србија, с проширеним дејством, исплати новогодишња, односно божићна награда **за све запослене у делатности здравства и социјалне заштите у републици Србији, почетком 2013. године.** Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије

подсећа и цитира обећање и чврсте гаранције да ће новогодишња, односно божићна награда бити исплаћена за све запослене, што потврђује и јавно саопштење дато 30. августа 2012. године: „Ми смо прихватили предлог Синдиката запослених у здравству да се исплати новогодишња награда која иначе и припада запосленима у здравству по колективним уговорима, али до сада то није примењивано. Та новогодишња награда би била ис-

плаћена у јануару, у износу од 4.000 динара нето, **сваком запосленом у здравству.**“ Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије очекује да Министарство здравља и Министарство финансија и привреде по хитном поступку узму у разматрање овај захтев, како би **обезбедили исплату награда за све запослене у здравству.**

С. Б. Л.

Представник Синдиката за Посебну радну групу

Министарство здравља, односно Сектор за здравствено осигурање, послало је допис Синдикату запослених у здравству и социјалној заштити Србије, којим од овог Синдиката захтевају да у што краћем року доставе предлог члана, представника Синдиката који би био укључен у Посебну радну групу за праћење примене Уредбе о корективном коефицијенту, највећем процентуалном увећању основне плате, критеријумима и мерилима за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и начин обрачуна плата запослених у здравственим установама. Републички одбор Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије донео је Одлуку да је члан Посебне радне групе, раније назване Комисија о платама у јавним службама и пратећих подзаконских аката овог закона, др Дуња Циврић, која је запослена у Дому здравља Сремска Митровица, о чему је Синдикат обавестио Министарство здравља 7. септембра 2012. године. Дописом број 102, од 19. новембра 2012. године, Синдикат се поново обратио Министарству здравља са захтевом да се у што краћем року сазове комисија, због бројних проблема у спровођењу Уредбе о капитацији.

С. Б. Л.

Неопходно хитно заседање Комисије

Републички одбор Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије на седници која је одржана 13. децембра 2012. године, исказао је огромно незадовољство због доношења измена и допуна системских закона везано за радно правни и социјални положај запослених, по хитном поступку, без разматрања мишљења Социјално економског савета Републике Србије. Како се наводи у саопштењу председника Синдиката др Зорана Савића, упућеног министарки здравља Славици Ђукић Дејановић, ова поступања су у супротности са датим обећањима премијера Ивице Дачића. Синдикат очекује да се надаље не поступа на овај начин, односно да се уважи обећање премијера, дато на седници Социјално економског савета Републике Србије. Такође, Синдикат захтева од Министарства здравља да по хитном поступку сазове састанак Комисије за праћење тумачења Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, са проширеним дејством. Комисија је током 2012. године одржала само један састанак, а с обзиром да постоје бројни нерешени захтеви упућени комисији и Министарству здравља, недопустиво је даље одуговлачење са давањем тумачења.

С. Б. Л.

Секција младих Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити

Ускоро нови семинар

На XV седници председништва Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, 23. августа 2012. године формирана је Секција младих, а за председницу именована је Гордана Прековић.

То је проистекло из потребе да се организовано приступи заступању, јавној промоцији и заштити радних, социјалних и синдикалних права младих. Задачи и активности су усмерени на образовање младих за синдикалне активности, организовањем едукација о синдикату, правима и начинима њихове заштите, побољшања положаја на послу и друштву. Отворена је и web презентација (www.sekcijamladih.org) која бележи значајну посећеност. Примар-

ни циљ Секције је ширење мреже од града, преко округа и покрајине, ради афирмације синдиката међу младима. Заштита интереса младих једна је од најважнијих активности која може допринети учлањавању, тиме и јачању Синдиката. Успешност чланова условљена је и степеном образовања и способности за синдикални рад. С тога смо приступили едукацији руководства и чланства. Уз подршку швајцарске фондације SOLIDAR Suisse Swiss Labour Assistance SLA и Секције младих CCCC, организовали смо први тродневни семинар од 09 – 11. новембра 2012. године на Дивчибарама. Присуствовало је 23 учесника из различитих округа, пет председника округа, и три представника Секције младих Синдиката здравства Црне Горе. Знањем и искуством младим синдикалцима обратили су се: др Зоран Савић, председник Синдиката, Јелена Говедарица, секретар Синдиката, радионицама је координирала секретар Покрајинског одбора Синдиката Јадранка Јакшић. По анкети међу учесницима, семинар је задовољио очекивања, а јединствен став је да се следећи организује у што скорријем року.

Гордана Прековић,
Председница Секције младих
Синдиката запослених у здравству
и социјалној заштити Србије

Потписан протокол о сарадњи

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије и Синдиката здравства и социјалне заштите Републике Српске потписали су Протокол о сарадњи, у Теслићу 20. октобра 2012. У протоколу стоји да ће оба синдиката сарађивати на принципима солидарности о питањима узајамног интереса.

Нови ПКУ и лиценцирање

Синдикати запослених у делатности социјалне заштите предали су текст ПКУ за социјалну заштиту, Министарству рада, запошљавања и социјалне политике. Наредне 2013. године почиње и лиценцирање у области социјалне заштите. Према најавама надлежних дозволе које ће стручњаци добијати важиће шест година.

Сусрети здравља у Бугарској

Идућег лета одржаће се 18. по реду, Сусрети здравља, али овога пута у Бугарској. Републички одбор Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, одлучио је 15. новембра да се 18. Сусрети здравља одрже од 2. до 8 јуна у Сунчевом Брегу у Бугарској.

Повреда на раду остаје

На иницијативу Синдиката Уставни суд Србије донео је одлуку да је одредба члана 33. став 5, Закона о здравственом осигурању, неуставна и да није у сагласности са међународним уговором. Одлука је објављена у Службеном гласнику 20. новембра 2012. године.

Тако се повреде на раду сматрају и оне при доласку и одласку са посла

у складу са пензијским и инвалидиским осигурањем.

Синдикат је зато предложио амандман на члан 33 став 5 Закона о измена и допунама Закона о здравственом осигурању: «Повреда на раду или професионална болест утврђује се у складу са прописима којима се уређује пензијско и инвладино осигурање».

Повеља солидарности

Синдикати у сектору здравства и социјалне заштите у региону југоисточне Европе договорили су се да усвоје Повељу солидарности на регионалном семинару одржаном 9. новембра 2012. у Скопљу. Повеља солидарности је израз опредељења да се заједничким снагама одупре растућим тенденцијама умањења или укидања права радника и очување стандарда запослених као и достојанство професије.